

Suomessa yli 100 000 aktiivista nettipiraattia

5.1.2009 12:12 — Kalevi Nikulainen

Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskus ry:n TTVK:n arvion mukaan Suomessa oli viime vuonna keskimäärin runsaat 100 000 aktiivista nettipiraattia.

TTVK korostaa, että fyysinen piratismi on vähäistä, ja Suomen tulli puuttuu tehokkaasti piraattitallenteiden yksityiseen maahantuontiin, joka on ollut lainvastaista vuoden 2006 alusta alkaen.

TTVK käytti viime vuonna yli viisikymmentä kertaa mahdollisuutta hakea tuomioistuimelta tekijänoikeuslain mukaista määräystä, jossa teleoperaattori velvoitetaan paljastamaan TTVK:lle laittomaan toimintaan käytetyn ip-osoitteen haltijan henkilöllisyys ja yhteystiedot.

Oikeudenhaltijat voivat myös pyytää, että tuomioistuin määrää teleoperaattorin keskeyttämään tekijänoikeudella suojatun aineiston levittämisen. Tämä tarkoittaa käytännössä, että operaattori sulkee liittymän.

Suomen ensimmäiset keskeyttämismääräykset annettiin TTVK:n hakemuksista touko- ja kesäkuussa 2008. Tekijänoikeuslaki on mahdollistanut tiedonsaantimenettelyn vuoden 2006 alusta lukien. Ensimmäisenä vuotena uutta keinoa testattiin viisi kertaa, vuonna 2007 viisitoista kertaa ja 2008 laitettiin vireille yli viisikymmentä tapausta.

- Saatuamme teleoperaattorilta tiedot liittymän haltijasta, pyrimme aina ensisijaisesti sopimaan asian loukkaajan kanssa, toteaa TTVK:n toiminnanjohtaja **Antti Kotilainen**.

- Ellei asiassa päästä vapaaehtoiseen sopimukseen, voidaan tapaus viedä joko poliisitutkintaan tai siviilioikeudellisena riita-asiana tuomioistuimeen. Tähän mennessä lähes kaikki tapaukset on sovittu vapaaehtoisesti,

TTVK:n tavoitteena on lisätä hakemusten määrää vuonna 2009. Oikeuskäytäntö alkaa järjestön mukaan olla vakiintunutta, ja valvontaa lisätään.

Vanhemmat tietämättömiä lastensa nettipuuhista

Useissa esille tulleissa tapauksissa luvattomaan nettijakeluun on syyllistynyt kotitaloudessa asuva lapsi.

Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen marraskuussa julkaiseman nuorten rikoskäyttäytymistä koskevan tutkimuksen mukaan kaikkein yleisin nuorten tekemä laiton teko oli musiikin, elokuvien, tv-ohjelmien, pelien tai ohjelmien luvaton lataaminen internetissä tai vertaisverkosta.

Nuorista 74 prosenttia ilmoitti ainakin kerran tehneensä näin ja kuluneen vuoden aikana teon tehneitä oli 69 prosenttia. Päivittäin tai lähes päivittäin lataamista oli harrastanut 29 prosenttia nuorista.

Yleisimmin ladattiin musiikkia ja elokuvia. Kaksi kolmesta tiedostojä ladanneesta oli ladannut musiikkia ja yksi kolmesta elokuvia. Lähes kaksi kolmesta luvattonta verkkolataamista tehneistä ilmoitti, että heillä oli vähintään sata luvattomasti ladattua tiedostoa hallussaan.

- Vanhempien olisi syytä kiinnostua lastensa internetin käytöstä ja keskustella siitä, mihin vertaisverkkoja voi laillisesti käyttää. Tekijänoikeudellisesti suojattujen aineistojen jakaminen internetissä ilman lupaa on rangaistava teko. Myös kopiointi laittomasta lähteestä on lain vastaista ja voi johtaa korvausvastuuseen, muistuttaa Kotilainen.

TTVK:lla on tarjottavana vanhemmille ilmainen Digital File Check -ohjelma. Kyseessä on tiedostojen tarkistusohjelma, joka etsii tietokoneelle asennetut tiedostojenjako-ohjelmat ja luetteloii näiden ohjelmien jaettavissa kansioissa jaossa olevat ääni-, kuva-, ja videotiedostot.

Kyseessä on apuväline vanhemmille, joiden tekninen tietämys ei nykyisellään vastaa nuorison tasoa ja joilla ei muutoinkaan ole tarkkaa kuvaa siitä, mitä internetin vertaisverkoissa eli p2p-verkoissa tapahtuu.

- Ohjelma on apuväline, joka mahdollistaa ja helpottaa asiasta kiinnostuneita vanhempia keskustelemaan lastensa kanssa siitä, mihin kotitietokonetta käytetään ja varmistua siitä, ettei koneelta jaeta lainvastaisesti tekijänoikeudellisesti suojattua aineistoa, korostaa Kotilainen.

<http://www.digitoday.fi/tietoturva/2009/01/05/suomessa-yli-100-000-aktiivista-nettipiraattia/2009173/66>